

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Slovenci Šaleške doline!

Vaši narodni nasprotniki Nemci po svojih časopisih razširjajo lažnjive novice o slovenski posojilnici v Šoštanj. Pišejo, da so se zgodile pri posojilnici nerednosti za več stotisoč kron in pravijo, da bodo zategadelj kmetje Šaleške doline prišli na beraško palico. Nemci pa imajo s temi novicami hudoben namen, napraviti med Vami zmešnjavo, da bi pri tem nemški tovarnar Hans Woschnagg in nemška stranka dobiček, Vi pa škodo imeli.

Zato Vam celo stvar na podlag najzanesljivejših virov popolnoma resnici primerno pojasnimo. Vi pa po tem pojasnilu sami sodite in obsodite nemško obrekljivost.

Res je, da se je slovenskemu tovarnarju z usnjem Ivanu Vošnjaku v Šoštanju zadnja leta glede denarja čim dalje slabše godilo. Sezidal je veliko elektrarno za ves trg Šoštanj in si uredil veliko tovarno z usnjem. Napaka je bila, da se je v ta podjetja spustil brez lastnega premoženja in se zanašal preveč na kredit. Če bi ne bil imel nesreče v tovarni, verujemo, da bi postal vkljub temu bogat mož kakor njegov nemškutarški stric in bratranec Franz in Hans Woschnagg, ki imata ravno tam veliko tovarno za usnje. Toda zadnja leta so vsi tovarnarji z usnjem imeli velike izgube, ker je cena izdelanim kožam naenkrat za polovico padla. Naravno, da je to tudi Ivana Vošnjaka hudo zadelo, zlasti ker ni delal z lastnim kapitalom, ampak s posojili. Ali so še bili kakih drugi vzroki, da je Ivan Vošnjak propadel, bode pač pokazala sodnijska preiskava, nam to ni znano. Gotovo je pa in vsakemu znano, da Ivan Vošnjak ni edini podjetnik, ki je na kant prišel. To se zgodi še bogatejšim in še sposobnejšim možem nego je Ivan Vošnjak. V takih slučajih se navadno sklenejo z upniki poravnave, tako da upniki sami nekaj dolga odpustijo. Tudi Ivan Vošnjak se je poravnal s svojimi upniki, pa pravi se, da je ravno njegov ljubeznivi stric Franz Woschnagg in bratranec Hans z drugimi spodnještajerskimi Nemci vred upnike nahujskal, da se poravnava ni mogla doseči. Vsakdo si lahko misli, zakaj: Nemci upajo, da se na ta način iznebijo vplivnega Slovenca, in Hans Woschnagg pa, da se iznebi tekmeča v obrti in da — morebiti kupi tovarno svojega nesrečnega sorodnika po nizki ceni. Seveda bodemo mi skrbeli, da stvar ne bode šla tako gladko.

Pri celi stvari je žalibog hudo prizadet slovenski odvetnik gospod dr. Fran Mayer. Bil je dober, še preveč dober in zaupljiv. Prevzel je za Ivana Vošnjaka iz prijaznosti poroštvo za dolgove in je vsled svoje dobrote prišel zdaj ob svoje premoženje. Kakor se pa čuje, se bode g. dr. Mayer z upniki poravnal in izražamo le upanje, da bo

potem z novimi močmi zopet deloval v Šaleški dolini, za katero je mnogo dobrega storil v vsakem oziru, četudi pri vsem ni imel sreče.

V tretji vrsti pa pride tu v poštev slovenska posojilnica v Šoštanju. Pri ti posojilnici je bil dr. Mayer dolgo let ravnatelj in Ivan Vošnjak blagajnik. Ob tem času je vzel Ivan Vošnjak za svojo tovarno pri posojilnici več posojil, katera so pa danes vsa vknjižena in zavarovana na posestvih in poslopih Ivana Vošnjaka. Opomnimo, da je sodnija sama cenila tovarno in posestva Ivana Vošnjaka na 250.000 kron, vsi veščaki pa pravijo, da je vrednosti najmanj za 100.000 kron več nego je sodnija cenila. Pa recimo, če bi bila tovarna prodana samo za tako ceno, kakor je sodnija cenila, bila bi vsa terjatev posojilnice do zadnjega vinarja poravnana. Kakor čujemo, se bode kmalu osnovala posebna družba, ki bo tovarno prevzela, če se na dražbi proda. Če bi pa posojilnica tudi kaj izgubila, treba je vendar pomisliti, da ima posojilnica nabran precejšen sklad za izgube, ki se je nabral iz vsakoletnih čistih dobičkov posojilnice. Izguba bi se tedaj pokrila s tem rezervnim skladom, nikakor bi pa nobeden kmet ali vložnik ali član zadrage nič ne izgubil.

Velika hudobija je bila torej, če so lansko zimo začeli šoštanski nemščurji hujskati zoper slovensko posojilnico. Bobnali so po „Štajercu“ in drugih listih, da bodo kmetje vse izgubili in kmetje so hiteli trumoma po svoj denar. Res so s tem posojilnici pripravili sitnosti in škodo, ker nobena posojilnica nima vložnega denarja zaklenjenega v blagajni, ampak ga na obresti naloži. Vendar je posojilnica na tako dobrem glasu, da je denar takoj dobila in je lahko v malo tednih izplačala okoli 200.000 kron kmetom, ki so izplačilo želeli. Ne enega kmeta in sploh vložnika ni bilo, ki bi ne bil svojega denarja nazaj dobil, če je le hotel. Seveda so imeli kmetje pri tem po lastni krivdi nekaj izgube na obrestih, za oni mesec, ko so denar dvignili, se jim po pravih obrestih niso izplačale. Drugi mesec so nesli denar v nemško posojilnico, pa so tudi tam za prvi mesec obresti izgubili. Imeli so torej škodo za dva meseca. Mnogo kmetov je izprevidelo nemško zvijačo in so prinesli denar nazaj, rekoč, kako nemumni smo pač bili, da smo nemškim lesjakom verjeli.

Celjska Zadruga Zveza, ki ima od c. kr. vlade podeljeno nadzorstvo nad to posojilnico, ker je posojilnica član Zadruga Zveze, je potem napravila v posojilnici popoln red. Štirinajst dni sta delala dva odposlanca veščaka in sta iznova napravila inventuro in bilanco. Nato se je sklical občni zbor posojilnice. Udeležili so se ga v imenu Zadruga Zveze iz Celja njeni člani

načelstva inženir Miha Vošnjak, ravnatelj Franjo Jošt, odvetnik dr. Vrečko in odv. kandidat dr. Kukovec. Pregledali so se vsi računi in vse knjige in vse je bilo zdaj v najlepšem redu. — Staro načelstvo je odstopilo in izvolili so se sami novi odlični možje, ki zaslужijo vse zaupanje, med njimi kot predsednik splošno spoštovani c. kr. notar Kolšek in v načelstvo najodličnejši župani in posestniki iz Šoštanja in okolice. Posojilnica je uživala od tega časa naprej do danes zopet popolno zaupanje cele Šaleške doline in ljudstvo se zopet z zaupanjem do te posojilnice obrača.

Nemce je pa to do skrajnosti razkačilo. Oni na vsak način hočejo to posojilnico uničiti in zato so spet začeli trositi nesramne laži, da bodo kmetje pri posojilnici škodo trpeli. C. kr. državni pravdnik je slep. Vsakdo, kdor ni slepec, pa vidi, kaj Nemci hočejo doseči. Hočejo Vas, čislani Slovenci Šaleške doline zopet begati in motiti. Hočejo Vas naščuvati, da bi zopet začeli svoj denar iz posojilnice jemati. Posojilnica se potem ne bi mogla udeležiti pri dražbi tovarne in bi jo Nemci po nizki ceni v roke dobili, upniki Ivana Vošnjaka bi pa zgubo trpeli. To je glavni vzrok nesramnih lažij, katere Nemci trosijo. V drugi vrsti pa Nemci, ki imajo mačka po pobalinstvih v Celju in Ptuj, hočeje Slovence premotiti, da bi pozabili na geslo „Svoji k svojim“. Na vsak način hočeje nesrečo Slovenca Ivana Vošnjaka izkoristiti. Vseeno jim je, če Vi Slovenci Šaleške doline pri tem njihov masten račun poplačate.

Toda spoštovani Šaleščani, Vi se ne boste dali nalagati in od Nemcev vnovič nafarbati. Laž je, da bi bil Ivan Vošnjak kam zbežal, ampak je v Šoštanju. Laž je, da je en sam Šaleščan pri šoštanski posojilnici, bodisi en sam krajcar izgubil. Hudobna zvijača je trditi, da bodo kaj izgubili. Pojasnili smo Vam celo stvar natančno, da lahko vse sami presodite. Izključeno je, da da bi kdo mogel svoj naloženi denar izgubiti. Mi slovesno izjavljamo, da bode slovensko posojilništvo tudi v najhujšem slučaju odvrnilo od Šaleških Slovencev z združenimi močmi vsako škodo, če bi se res izkazala, kar pa ni mogoče verjeti. Slovenci, poplačajte nemški stranki njeno hudobnost in škodoželjnost s tem, da s podvojenimi močmi delamo na vseh poljih za gospodarsko neodvisnost Slovencev nasproti Nemcem. — Slovenci Šaleške doline, ne dajte se od nemškutarjev za nos voditi.

Politični pregled.

Domače dežele.

Zakonski načrt o skrbi za vzgojo je nadaljni korak v zakonodajskem

delu, katero je bilo začeto z reformo varstvenega prava in o kazenskih naredbah proti mladoletnim. Javno pravo je baš v tem obziru zaostajalo za socialnim razvojem zadnjega stoletja in je bila že neobhodna potreba slediti vzgledu drugih kulturnih držav in podpirati tudi s primernimi zakoni prizadevanja posameznih v obrambo otrok in mladine. Z modernim razvojem socialnih razmer je skrb za obrambo otrok prekoračila meje filantropije in navstala je državi nujna dolžnost, da se v organični zvezi s privatnimi društvi postavi proti zanemarjanju dorasajoče mladine. Temeljno načelo novega zakonskega načrta je: „odgoja mesto kazni“ in temu dosledno si prizadeva kolikor mogoče oddaljiti nujnost ali potrebo, postaviti mladostno osebo pred kazensko sodišče. Skrb za odgojo se razvija pa ne samo na nedorasle mladostne ljudi, ki bi imeli zapasti kazni, ampak tudi na take, pri katerih je nevarnost da se zanemarijo in razuzdajo bodi si že po svoji krivdi, ali pa po krivdi starišev in drugih odgojiteljev. Ako ni v takih slučajih več mogoče pustiti otroka v domači vzgoji in ako ga tudi ni mogoče postaviti pod nadzorstvo in vzgojo občine ali kakega zasebnega društva, nastopi dolžnost države, da prevzame odgojo mladoletne osebe na javne troške in pod javnim nadzorstvom. Taki vzgoji bode mogoče izročati otroke do 14. leta in mladeniče do 18. leta. Ta vzgoja pa naj traja le tako dolgo, dokler doseže svoj namen, t. j. dokler bi gojenec moralno okrepljen in utrjen; nad 21. leto se pa ne bo mogla podaljšati, ker bi vsako podaljšanje v takih slučajih ne obetalo uspeha. Otroka se sprejme v prisilno vzgojo na temelju sodne naredbe ter se ga istotako na temelju take naredbe iz te vzgoje zopet izpusti, sodne naredbe izvršujejo posebne komisije. Prisilna vzgoja se prilagodi v posameznih slučajih posebnim razmeram v deželi, odgojna sredstva so pa po starosti, spolu in posebnih lastnostih gojencev različna. Otroka se izroči v prisilno vzgojo bodisi kakim primerni rodbini ter se ga eventualno postavi pod nadzorstvo kakega društva ali kake organizacije za obrambo otrok, ali se ga pa izroči kakemu javnemu zavodu za vzgojo in obrambo ali v pobiljševalnico. Odgojna sredstva se lahko pri enem in istem gojencu menjajo ter treba omogočiti prehod iz bolj strogih v zmernejše odgojne naprave, kakor tudi prestop gojenca v nauk h kakemu mojstru, o zaslužku pod nadzorstvom in končno v popolnoma samostojnost. Izvedenje odgojnih naprav se prepušča deželam (v zvezi z zakonom o pobiljševalnicah); država nosi eno tretjino osnovnih in vzdrževalnih troškov in če bode potreba, osnuje tudi svoje pobiljševalnice. Namen novega zakona je orga-

nizirati dosedanje obrambeno delavnost privatnih društev kakor tudi primerno sodelovanje v namen javne uprave, katera bode skrbela pred vsem za to, kar privatni delavnosti primanjkuje t. j. za gmotna sredstva in izvrševalno moč.

Pogajanja za parlamentarno ministertvo so se v petek ponoči razbila. Nemci in Čehi se niso mogli zjediniti glede čeških vprašanj in tako ni preostalo Bienerthu drugega kakor sestaviti uradniško ministertvo. Prevzeli so posle posameznih ministertev: notranje zadeve tajni svetnik pl. Haerdtl, naučno ministertvo pl. Kanjera, pravosodje dr. Holzknacht, finance pl. Jorkasch-Koch, trgovsko ministertvo dr. Mataja, železnice dr. pl. Foerster, poljedelstvo Pop, deželno brambo pl. Georgi, javna dela grof Wickenburg in ministri rojaki so pl. Abrahamovič, dr. Začek in dr. Schreiner.

Štajerske novice.

— Šole v celjski okolici so bile 9. t. m. zaradi epidemične škrlatice na nedoločen čas zaprte. Škrlatica je razširjena v Sovodni, Gaberju, Gornji in Spodnji Hudinji itd. Tudi tifus razsaja ponekod vsako leto, temu so kriva slaba stanovanja. Oblastva bi morala posvetiti temu več pozornosti, sicer bo težko ukrotiti te vedno se ponavljajoče kužne bolezni.

— **Marckhlovo zborovanje**, katerega je imel minulo soboto v tukajšnji „Nemški hiši“ je bilo slabo obiskano in zelo klaverno. Celjskemu nemškemu meščanstvu leži bojkot kakor mora na prsih in je zgubilo že precej svoje hude nemške krvi, zato se nič preveč ne navdušuje za razne uradniške in odvetniške „heilbruderje“.

— **Povečanje slovenske posesti v Celju.** Gg. R. Diehl in Fr. Strupi sta kupila v Novi ulici hišo gospe Weberjeve za 60.000 kron. V tej hiši ima svoje delavnice južnoštajerska kamnoseška družba, katero Slovincem najtopleje priporočamo.

— **Martinova gos** se je včeraj pri veselici v „Skalni kleti“ v prid Družbe sv. Cirila in Metoda zlicitala s čistim dobičkom 30 K. Bila je na tej domači veselici pri dobri postrežbi prav prijetna zabava. Godbo so izborno oskrbeli štirje učenci tukajšnje orgljske šole.

— **Vprašanje kompromisa.** Graški listi so prinesli iz Celja novice, da je Km. zv. odklonila vsak kompromis pri deželnozborskih volitvah. Kolikor nam je znano, še dosedaj ni prišel od odbora km. zv. nobeden definiten odgovor na kompromisno ponudbo narodne stranke.

— **Interview z g. deželnim poslancem Alojzijem Terglavom.** „Slov. Gosp.“ očita sedaj naprednjakom, da so se smejali na glavnem zboru N. str., ko se je reklo, da je postal Dečkov naslednik v deželnem zboru — Alojzij Terglav. Da nam ne bodo zopet očitali, da podcenjujemo politične zmožnosti g. deželnega poslanca Alojzija Terglava, priobčujemo njegovo mnenje glede kompromisa. Gospod Alojzij Terglav je mnenja, da kompromisa ni treba, ker imajo gg. duhovniki pri km. zv. itak že 10 mandatov v žepu; baje bodo zvezarji tudi v bodoče tako „brihtni“, da bodo pošiljali v deželni zbor — Terglave. Lepi časi nas čakajo . . .

— **Požar.** V soboto 14. novembra popoldne okoli 4. ure je začelo goreti gospodarsko poslopje posestnika in krčmarja Franc Ropana na Ljubečni. Ker je začela slama v shrambi goreti, se je ogenj silno hitro razširil in v

kratkem je stalo celo poslopje v plamenu. Bliznji sosedje so prihiteli nesrečnežu brž na pomoč ter mu rešili živino, iz kleti več sodov vina, sadja in kar se je v naglici rešiti dalo. Čeravno se je gasilo z vse hvalevredno vstrajnostjo, pa je vkljub temu ogenj uničil vso mrvo in mnogo družega blaga. Med gasilci sta se posebno odlikovala brata Franc in Anton Mahne iz Trnovelj, ktera se nista brigala za nevarnost ter z velikim vspehom gasila na najnevarnejših krajih.

Škoda, katera je zadela Ropana je velika, a bila bi lahko zanj še mnogo hujša, ko bi ne bilo ravno sedaj še dosti snega na strehah, kateri je zabranil, da se niso še njegova druga tako blizu zraven stoječa poslopja vnela.

— **Iz gornjegrajskega okraja. Nekaj o svečarjih.** Da je beračenje po postavi prepovedano, je znano; vendar se v gornjegrajskem okraju v obilni meri vrši. Meseca decembra pričnejo z vrečo na hrbtu beračiti takozvani „svečarji“. Domačim svečarjem t. j. od župnijske cerkve in podružnic, gotovo nihče ne oporeka, ker za iste morajo farani skrbeti; drugače je pa pri tujih svečarjih. Nekateri pridejo 3 do 4 ure daleč. In kako so ti ljudje vsiljivi; ni jim zadosti, kar jim gospodar da, ampak nadlegujejo družino in vse domače, tako da se jim nekateri rajši skrije, kakor pa da bi poslušal njih neslasti.

Poglej mo si, kak dobiček ima cerkev od tega. Kakor že omenjeno, grejo jako daleč, torej morajo čez noč v gostilni prenočevati. In ti stroški niso mali; postelja, večerja in zajuterk, potem pa še dnevna plača, tako da mu malo ostane, kar popred naberači. Kadar pa celi okraj obletajo, potem pa priredijo takozvano „svečarijo“. Ključarja od dotične cerkve povabita vse svečarje mežnarje in več drugih; imajo prav nobel obed ter se prav dobro zabavajo.

Kmetje tožimo, da imamo slabe čase. Na drugi strani pa gojimo pijavke, katere bi lahko odpravili. Torej občine, skrajni čas je, da to starokopitno in potratno navado odpravite, in naznanite politični ekspozituri v Mozirju, da jim ne da v vaši občini pravice beračiti. S tem boste veliko kmetkemu stanu koristili.

— **Konec bojkota proti pivu na Štajerskem.** Delavstvo, ki se je bilo uprlo proti samovoljnemu povišanju cen na pivo od strani bogatih pivovarjarjev in je 1. julija t. l. začelo podraženo pivo bojkotirati, je doseglo svoj cilj. Kartelirani pivovarjarji so spoznali, da so proti organiziranim konsumentom vendar le preslabi, zato so se začeli s socialno dem. organizacijo pogajati. 11. t. m. je prišlo do sporazumljenja, vsled katerega bodo kartelirani pivovarjarji dajali onim konsumnim društvom in tovarniškim pivarnam, ki točijo pivo po navadnih cenah za ležak (Lagerbier) 30% in za marčno pivo po 20% popusta in sicer ako ti konsumi in pivarne točijo te dve vrsti piva po najvišjih cenah od 38 v. in 42 v. za liter. Kartelirani pivovarjarji ne bodo nikakor več uplivali na cene piva, po katerih je bodo gostilničarji, konsumi ali tovarniške pivarne nadalje točile svojim gostom. Ta dogodek nam jasno priča, da je tudi za konsumente organizacija velikanske važnosti, ker je varuje pred samovoljnim in neutemeljenim poviševanjem cen raznih živil — ali na kratko rečeno, dobra in smotrena organizacija tudi konsumenta varuje pred izkoriščevanjem. Ali si bodo naši konsumentje vzeli to lekcijo k srcu?

Kmetijska podružnica v Žaleu vabi vsled sejinega sklepa od dne 9. XI. 1908 vse ude k nakupu umetnega gnoja. Priporoča se nakup kalijeve soli in Tomaževe žindre za travnike. Vsak naročnik naj podpisancu ustmeno ali pismeno naznani koliko in kako vrsto umetnega gnoja želi dobiti. Vložiti je treba za vsak naročeni meterski stot umetnega gnoja 1 K are.

Ernst Slane, tajnik.

— **Potovalnim učiteljem C. M. družbe** sta imenovana g. Ant. Beg in Janez Prekoršek.

— **Za božična in novoletna voščila** je naročila Družba sv. Cirila in Metoda najnovejše vrste razglednice, ki se odlikujejo po svoji umetniški dovršenosti in tudi po prav bogati izbiri. Povdarjamo, da bomo mogli postreči naročnikom z več kakor 100 vrstami. Narodne trgovce, zlasti one po deželi opozarjamo na to našo zbirko razglednic. Mesto, da jih naročite pri drugih firmah, naročite jih pri naši družbi. S tem podpirate družbo in zadovaljate tudi odjemalce. Naša zbirka božičnih in novoletnih razglednic bo, to povdarjamo še enkrat, tako bogata, da se ne dobi niti v večjih prodajalnah tako bogate.

— **Parkelj in Miklavž! Pozor trgovci!** Družba sv. Cirila in Metoda dobi ta teden razglednice sv. Miklavža. Vse rodoljube, zlasti pa naše narodne tvrdke opozarjamo na te razglednice. Naročila prejema družbina pisarna.

— **Koledar družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1909** je pravkar izšel. Kaj prinaša? Svoje blago je razvrstil v dva predala; prvemu je naslov: „Narodnemu delu“, v drugem pa: „Vestnik družbe sv. Cirila in Metoda“. V prvem predalu se najprej spominja velikega dobrotnika naše šolske družbe in vsega slovenstva blagopokojnega Viljema Polaka, čegar podobo in podpis spremljajo zanimivi spomini Podlimbarskega nanj. Marljivi R. Orel je objavil tehtne vesti o šolstvu med beneškimi Slovinci. Vrli obmejni narodni delavec Lev Brunčko je v znameniti studiji predočil „Sistem češkega manjšinskega dela“. To je spis, ki naj ga dvakrat, trikrat prečitajo vsi, ki hote delati na obrambnem polju, in naj se uče iz njega, kako treba urediti narodno delo, da pojde uspešno izpod rok. Drugi koledarjev predal se začinja z zgodovino tržaške šole o njeni 20letnici iz peresa J. P. Potem slede članki: Pomen „Legitimacijskega lista“ za družbo sv. Cirila in Metoda in za narodna društva. Delovanje vranske podružnice leta 1907/8, in poziv: Podružnice, združite se! Poleg običajnega poročila o skupščini objavlja koledar zelo natančno družbino bilanco in proračun. Pripomniti moramo, da smo zapazili v tem oddelku letos nekaj novega: podružnice so razvrščene po višini lanskih dohodkov — izvrsten nagib, da v bodoče čvrsto tekmujejo med seboj. Toliko narodnemu delovanju posvečenega gradiva ni še doslej objavil noben družbin koledar, zato ga najtopleje priporočamo. Vsakemu slov. narodnjaku bodi dolžnost, da ga prijazno sprejme in s položnico pošlje družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani zanj vsaj 1 K 20 vin, ali morda še kaj več.

— **Od Sv. Križa.** Orožniki poprašujejo v Ratanski vesi, kaj je resnice na tem, da je g. kaplan Jakob Krajnc fanta Prevolška v šoli pretepel. Fant je baje bolan. V kratkem bo sodnijsko konstatirano, kaj je na tem.

— **Lutrova sodba o Nemcih.** Later, znani nemški reformator, je

rekel nekoč: „Naš nemški narod je divji in neomikan narod, pol hudiča, pol človeka.“ K temu dostavlja „Slov. Narod“: Za koliko se je Later zmotil, vidimo posebno Slovenci, ki čutimo dannadan nemško kulturo na svoji koži.

— **Nemški uradni šimelj** navadno grozno počasi vleče. Ne vemo ali je tako slaboten, ker ga slabo krmijo — ali pa je preveč rejen in vsled tega len. Ljudje pravijo, da je slednje bolj resnično, da namreč naši ljubi nemški politični uradniki mnogo več zaslužijo kakor pa znajo in napravijo. Samo nekaj primerov! Poročali smo zadnjič, da so gospodje pri štajerski namestnji prepovedali vinski sejm v Vojniku, katerega je priredila tamošnja posojilnica. Opirali so se strahopetno na tozadevno, nejasno postavo in jo seveda tako razlagali, kakor je kmetom v škodo. Posojilnica ni namreč pri tem iskala nobenega dobička, temveč je le hotela pomagati vinorejcem v vojniški okolici, da bi svoj pridelek prodali — in nič več. Nemški politični uradniki, ki ne poznajo ne našega ljudstva ne njegovih gospodarskih potreb, ne našega združništva, so pa vinski sejm — prepovedali! Škandal je pa, da je ležala dotična prepoved namestnije že od 23. oktobra v celjskem okrajnem glavarstvu, ne da bi se dostavila posojilnici, katera ima sedaj znatno škodo, ker je prejela prepoved še le minulo soboto. Kakor zremo, se je celo stavil rok in se je prosilo, naj se tozadevna prijava Posojilnice reši vsaj do 12. oktobra, ker je nujna. Nič — O ti samovoljnosti nemškega uradnega šimlja bomo še že govorili v parlamentu in na pristojnih mestih. Kako vestno se pri naših c. kr. glavarstvih uraduje, je znan tudi slučaj, da je ležal nek odlok štajerske namestnije, namenjen nekemu zdravniku pri nekem c. kr. glavarstvu na Sp. Št. cel — poldrug mesec. Kaj je našim birokratom do tega, če trpe ljudje škodo? Mislijo si: pravde proti državi so težavne, zategadelj se mora potrpeti. Ali naj se ne veselijo: vedeli bomo malo desinficirati naše državne urade, da poginejo tisti bacili, ki se imenujejo: počasnost, komodnost, „pozabljivost“ in tako naprej.

— **Veliko kokodakanja — malo jaje.** V poljedelskem ministertvu je bilo te dni vse na nogah. Poročalo se je, da se uvaža srbska živina v velikih množinah pri Radgoni in Ljutomeru na Štajersko, govorilo se je, da je samo po neki lokalni železnici bilo utihotapljeno 48 vagonov srbske živine. Začele so se preiskave na vse strani — in dognalo se je, da so bile vse to le prazne govornice.

— **Nemškemu pesniku Štajercu Otokarju Kernstocku** je podelil naučni minister Marchet častno stipendijo letnih 1400 kron. Mi nimamo nič proti temu, da se na tak način časti in podpira umetnike, naj že bodo katere koli narodnosti, ne moremo pa zamolčati, da se ob takih prilikah naše umetnike prezira. Mi slovenski Štajerci imamo n. pr. izbornega kiparja Bernekerja, kateremu naučno ministertvo niti jednega naročila ne da, čeprav bi to prav lahko brez vseh pomislekov storilo, kajti umetnikov kakor Berneker je malo.

— **V proslavo cesarjevega jubileja** izda zavarovalna družba „Anker“ 1000 prostih zavarovanj na 1000 kron za one otroke, ki bodo v Avstriji rojeni dne 2. decembra t. l. Od teh tisoč prostih zavarovanj jih odpade na Štajersko 7. Kdor misli prositi, naj vloži prošnjo do 31. decembra t. l. na deželni odbor.

— **Kurs za izdelovanje perila.** Štajerski zavod za pospeševanje obrti

namerava napraviti začetkom 1909. i. četrti kurs za izdelovanje perila. Kurs traja tri tedne, poučuje se vsak dan po 2 uri zvečer. Učilo se bode: jemati mero, risati vzorce, rezati, in sicer moško, žensko in posteljsko perilo. Kurza se smejo udeležiti na Štajerskem etahirani izdelovalci in izdelovalke perila, njih vajenci, pomočniki in manipulant obojega spola. Pouk je brezplačen. Prijave naj se pošiljajo na Štajerski zavod za pospeševanje obrti v Gradcu, Herrengasse št. 9.

— Štajerska društva državnih uradnikov sklicujejo shod na 11. t. m. v Gradcu. Na dnevnom redu je zahteva o službeni progmatiki za državne uradnike. Odstopivša vlada je v prestolnem govoru dne 2. julija 1907 obljubila izdati službeno progmatiko, ni pa še svoje obljube spolnila. Državno uradništvo v celi državi se poziva, naj svojo zahtevo ponovi.

— Pokojninsko zavarovanje privatnih uradnikov. 13. t. m. je bila na Dunsju seja vseh predsednikov deželnih zavodov, te zavarovalnice; predsedoval je grof Auersperg. Prihodnji petek dne 20. t. m. bode v Gradcu prva seja, v kateri se bode konstituiral odbor deželnega zavoda za Štajersko in Koroško. Predsednik tega odbora je dr. Franc Seelich, Slovence zastopata, kakor smo že poročali, gg. Leskovar in Vlad. Pušenjak.

— Za nemški „obrambni“ sklad za Spodnje Štajersko so nabrali graški vseučiliški dijaki 12.000 kron, gledališka predstava je dala 1000 čistega dobička. Vsega skupaj se je torej nabralo v Gradcu v dveh dneh za „teptane“ Nemce na Spodnjem Štajerskem 13 tisoč kron. Vsekako prav znatna svota, ki se bode uporabila proti nam!

— Nemška učiteljska zveza je sklenila nakupiti v Lovrani v Istri popolnoma vredeno hišo za 70.000 kron. — V tej hiši bodo dobivali stanovanje oni nemški učitelji, kateri bodo iskali zdravja in okrepila ob morju v miljšem podnebnju.

Dopisi.

Iz Braslovč. Kakor druga leta, tako je tudi letos sklenilo učiteljstvo otvoriti šolsko kuhinjo, ki se je pri nas nekako udomačila. Ljudstvo spoznava dobrodelni namen te naprave, ki bi naj v prvi vrsti blagodejno vplivala na telesni in s tem tudi na duševni razvoj šolske mladine.

Dokler je človek v rasti, potrebuje tečne hrane, zlasti je pa za šolsko mladino toplo opoldansko kosilce velike važnosti, da zamore brez slabih nasledkov prenašati naporni popoldanski pouk, potem pa še ubrati dolgo in mnogokrat naporno pot proti domu.

Veliko je otrok, rekel bi, več kot polovica, ki opoldne sploh ne more domov zaradi prevelike oddaljenosti; vsem takšnim je šolska kuhinja prava dobrota in le želeli bi bilo, da bi se je vsi posluževali.

Omeniti mi je tudi, da smo imeli pretečeno zimo prav dober šolski obisk, malo boleznih med učenci in rdečelično šolsko mladino, kar je gotovo tudi zasluga šolske kuhinje.

Da se je pa dobrodelna naprava zamogla vzdržavati, gre posebna hvala nekaterim stalnim dobrotnikom šolske mladine.

Prav prijetna dolžnost mi je omeniti o tej priliki vrle podpornike, ki omogočijo nje obstanek. V prvi vrsti je blagoropni gospod baron Cnobloch, grajščak v Žovneku, ki vsako leto daruje zdatno vsoto; potem častita duhovščina, g. Pauer, g. pl. Bien, g. dr. Červinka, gđ. Zotter, g. Rak, g. Krefl in drugi.

Zdaten prispevek nam je prirastel vsled volil rajnih Marije Babič in Strojanshek; naj jima bode zemlja lahka in naj najdeta plačilo pri Onem, ki je plačnik vsega dobrega.

Nadalje gre posebna hvala slav. kraj. šol. svetu, zlasti njedovemu načelniku J. Omladiču, ki je prepustil kurivo, potem polovico šolskih glob in vsa volila za šolsko kuhinjo.

Omeniti pa moram tudi posebej blagor. gosp. Pauer-ove, ki daja dvema revnima otrokoma opoldansko hrano, leto in dan. Naj bi jej Vsemogočni obilo povrnil te dobrote.

Prav prisrčna hvala gre pa tudi vsem onim vrlim dobrotnikom, ki so podpirali to napravo z raznimi naturalijami, kot krompirjem, fižolom, zeljem itd. Ob enem pa prosim vse blage dobrotnike, naj bi ostali tudi v tekočem letu zvesti podporniki šolske mladine.

Šolsko vodstvo v Braslovčah,
dne 6. novembra 1908.

Iz Trbovelj. V četrtek 5. t. m. je zborovalo okrajno učiteljsko društvo za laški okraj v Trbovljah. Zborovanje je bilo spojeno s konferenco šolskih voditeljev in s stalnim konferenčnim odborom. Udeležba je bila polnoštevna, nad 60 tovarišev in tovarišic, kar glasno priča o stanovski zavednosti učiteljstva laškega okraja in tudi jasno kaže, kako potrebna je bila ustanovitev učiteljskega društva za naš okraj. Pred zborovanjem je učiteljstvo hospitiralo v I., VI. in VII. razredu. V I. razredu smo se čudili uspehom gđ. Štefne Cimperšek, ki je pokazala, kako daleč se lahko otroke v tako kratkem času, kakor je eden mesec, dovede, ako ravna z njimi milo, ljubko — po besedah: „Pustite male k meni!“ V VI. razredu nam je g. Vodušek Gustav ml. podal učno sliko, metodično obravnavo „Netopirja“ po biologični metodi. Izvršil je svojo nalogo prav po mojsterski. Nad vse pa je bila zanimiva risarska ura v VII. razredu. Divili smo se krasnim slikam z barvami in sicer po naravi, katere izdelujejo otroci pod spretnim vodstvom gđ. Eleonore Vodušek, ki je sama umetnica v tej stroki. Užitek je bil vsestranski in „Čast komur čast“.

Nato se je vršilo zborovanje, katero je vodil predsednik g. Gnus. Zborovalce je pozdravil g. nadzornik Vodušek, v imenu trboveljske občine pa podžupan g. Krammer. Izmed raznih zadev, ki so prišle na razgovor, naj omenim samo med nasveti izrečeno željo g. predsednika, da ne sme biti enega učitelja, ki bi ne bil naročen na naše strokovno glasilo „Učiteljskega Tovariša“. Hvalevreden je tudi nasvet g. nadzornika Voduška, naj se obrne učiteljsko društvo za laški okraj na c. kr. okr. šolski svet s prošnjo, da se vse razpisane službe inserirajo v „Učit. Tovarišu“. To je pametna misel; da se ga tako nekaj podpre.

Prihodnje glavno zborovanje bode drugo leto in sicer dne 10. prosinca 1909 na Zidanem mostu. Na predlog

se tedaj povabi g. učitelja Peska, ki bode prevzel daljše predavanje, kar obeta veliko zanimivosti. Po zborovanju je bil skupni obed pri gospej Rozaliji Plavšak vulgo Koren. Osupnila nas je izvrstna postrežba — izborni obed — in zelo nizke cene, za kar gre gospej Plavšakovej tukaj na tem mestu toplja zahvala. Na svidenje dne 10. prosinca 1909 na Zidanem mostu in vsem skupaj tovariški pozdrav!

Tone.
Iz Maribora. „Mariborski Sokol“ je priredil dne 8. listopada t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ „Sokolski večer“. Spregovoriti hočem v naslednjem nekoliko besed o tem večeru!

Na sporedu je bilo petje, nastop „Sokolic“ pri prostih vajah in na orodju, nastop ene vrste „Sokolov“ na visoki bradlji in končno prosta zabava s plesom. Spored je otvoril mešani zbor z Aljaž-ovo „Domovini“. Kar se tiče petja, moramo nepristransko priznati, da že dolgo nismo slišali tako imenitnega zbora na našem odru. Nekateri ženski, kakor moški glasovi so nas kar presenetili; opozoriti hočem tukaj le na krasen alt gđ. Vanda, ki nam je tako milo donel na ušesa. Ne samo po glasih, ampak tudi po svoji dovršenosti nas je ta pevski zbor navdal z občudovanjem. Videlo se je takoj, da ga vodi spretna in vešča roka. Vsa čast in hvala pevovodji, g. Stegnarju st., ki si je vzgojil tako dober in močan mešani zbor. Kar o mešanem velja tudi v polni meri o moškem zboru, kjer so se prvi tenor, bariton in drugi bas postavili prav dobro. Želeti bi le bilo, da bi si gosp. pevovodja ta zbora tudi v prihodnje zasigural, da bi imeli stalni pevski zbor in bi ne trebalo, kakor dosedaj, v slučaju kake slavnosti še le zbirati pevce.

Preidem k telovadbi! Ob zvokih Sokolske koračnice je prikorakalo 13 „Sokolic“ pod vodstvom načelnika br. Ilich-a v dnorano. Občinstvo jih je pozdravilo z burnim ploskanjem. Razstop na odročenje za proste vaje se je izvršil hitro in brez napake in že so stale mlade „Sokolice“ na svojih prostorih kakor bi bile izklesane iz kamena. Le dviganje prs je pričalo, da utriplje v teh nemih podobah nemirno srce, dokaz, da še naše „Sokolice“ niso mnogokrat javno nastopile. Načelnik da povelje in predtelovadka prične izvajati prvo vajo in sicer s tako točnostjo in sigurnostjo, da smo jo občudovali. Za njo ponovi 12 „Sokolic“ ravno isto vajo; in tako še tri vaje. Nekatere vaje so bile res precej komplicirane, a vendar so jih brhke „Sokolice“ rešile tako krasno in brez napake, da je bilo občinstvo kar očarano. Živahno ploskanje pri vsaki posamezni vaji ni hotelo pojenjati. Po prostih vajah so nastopile „Sokolice“ v dveh vrstah na orodju; jedna na bradlji, druga na konju. Zopet smo občudovali mlade „Sokolice“, s kako vnmemo so izvajale posamezne točke. Posebno prihod in odhod k orodju in od orodja je bil tako pravilen in natančen, da bi ga lahko „Sokoli“ tuintam posnemali. Pa ne smemo jih preveč hvaliti, da se ne prevzamejo. Opozoriti jih hočem na nekaj nedostatkov in tudi upam, da pri prihodnjem javnem nastopu tudi ti izostanejo. Pri prostih vajah se je pri nekaterih opazilo, da so izvajale vaje precej

„komodno“. Krčenje rok pri vzročenju bi lahko izostalo. Pri odročenju so bile nekatere roke preveč zadaj, kar se tudi mora popraviti. Vendar pa moram pohvalno priznati, da je bilo kritje v vrstah pri prostih vajah zelo natanke. Na orodju se je poznalo nekaterim, da so v prvi vrsti še „dame“, potem še le „Sokolice“. Tudi pri gujanju na bradlji se je opazilo pri posameznih krčenju nog, posebno pri omahu nazaj. V obče pa moram reči, da dela ženski odsek mariborskemu „Sokolu“ čast in da je ta lahko ponosen na svoje „Sokolice“.

Zdaj pa pride krona vsega večera — jedna vrsta „Sokolov“ na visoki bradlji. Videli smo naše „Sokole“ že večkrat na orodju izvajati imenitne vaje, a kaj takega ni pričakoval nikdo. Občinstvo si niti dihati ni upalo, ko je gledalo visoko v zraku telovadca izvajati naravnost drzne vaje. Večkrat se je slišal kak pritajen „ah“ in ne samo žensko občinstvo, ampak tudi marsikaterega moža je spreletela groza ob pogledu takih vaj. In telovadci sami! Izvajali so posamezne točke s tako preciznostjo in eleganco, da je marsikaterega telovadca med občinstvom popadla nevoščljivost. Ploskanje, živjotin nazdar-klici niso hoteli potihnuti, posebno pri zadnji vaji načelnika br. Ilich-a.

„Mariborski Sokol“, dasiravno še mlad, ima v svoji sredi moči, da se mu ni treba sramovati pred nobenim starim „Sokolom“. Postaviti celo vrsto tako imenitnih telovadcev iz svoje srede, to je nekaj. Vidi se na prvi pogled, da ima v br. Ilich-u načelnika, da si ne more želeti boljšega.

Občinstvo pa, ki je posetilo ta večer v prav lepem številu, se je pričalo, da se „Marib. Sokol“ vzdiguje na svojih krilih vedno višje in višje, da se njegove vrste množe in njegova moč raste, narodu v korist in naslednikom v spodbujajo. Čilim „Sokolicam“ in „Sokolom“ pa kličem: na tem pota naprej, nazdar!

Svetovne vesti.

— Obsodba hrvaškega visokošolca. Pravnik Juriša, kateri je 30. septembra na cesti napadel in oklofotal podbana Cernkovića, je bil obsojen k petmesečni ječi.

— Prepovedan „buml“. Zadnje nedeljo policija v Pragi ni dovolila „bumla“, kakor se imenuje znani izzivalni sprehod nemških visokošolcev, na Prikopih. Akademski senat nemškega vseučilišča grozi sedaj z odstopom.

Slovinci

kupujte samo pri slovenskih trgovcih in podpirajte samo slovenske obrtnike. — Napredek in obstanek vsakega naroda je samo v trgovstvu in industriji. Kdor kupuje pri naših nasprotnikih izda svoj narod.

Josip Leon

krojač v Celju, Gosposka ulica 9

priporoča svojo dobro založeno trgovino izdelanih oblek vsake vrste po najnižjih cenah. Naročila po meri se izvršujejo v najkrajšem času dobro in solidno ter po nizki ceni. V zalogi imam tudi haveloke in nepremočne pelerine.

Posebej pa se še priporočam cenj. prebivalcem Trbovelj in okolice ter naznanjam, da prodajam ob vsakem plačilnem dnevu v hiši g. Plevčaka narejeno obleko ter jemljem mero za raznovrstne obleke.

Gospodarstvo.

Gnojenje sadnemu drevju.

Ker je letos sadno drevje prebogato in celo preobilno obrodilo, zahteva isto sedaj tudi izdatnega pognojenja. To pa že letos v jeseni, da nam v prihodnje ne bode oslabilo in opešalo. — Mnenje, da je rodovitnost drevja le od vremenskih razmer odvisna, ne odgovarja povsem resnici. Saj včasih tudi najboljše vsajena in pognojena sadna drevesa pri neugodnem vremenu ostanejo brez sadu. Vendar pa se dobro ognojeno drevje vsaj ložje ustavlja škodljivemu uplivanju neugodnega vremena, kakor pa nepogojeno, izsesano, lačno sadno drevo.

Vtegne se prihodnje leto prigraditi, da bodo tudi dobro in prav pognojena drevesa pri izvannormalnem vremenu ostala nerodovitna. S pognojenjem hočemo in moramo drevje pripraviti do tega, da bode tudi pri majj ugodnem vremenu dovolj sadja nastavilo, skratka da bode rodovitost drevja pri primerem gnojenju boljša. Za gnojenje je primeren oni gnoj, kakor pri poljedelstvu. Ako se hoče tak gnoj svež rabiti, potrosi se ga okolo drevesnih debel na tla, katera so se prej zrahljala, ali pa so se vsaj luknje v zemljo napravile. Še boljše je, ako se je zemlja z lopato ali motiko prekopalala. Paziti je pri tem delu, da se slučajno kakšna bolj privršana drevesna korenina ne rani, in da se zrahlja in pognoji zemlja okrog debela tako daleč, kakor daleč sega drevesni koš ali drevesna krona. Zimska mokrota, sneg in dež izluži redilne snovi iz gnoja in jih spelja s seboj v zemljo. V spomladi pa se površni gnojni ostanki v zemljo spodkopljejo, ali pa s tanko plastjo zemlje (prsti) pokrijejo, da se v njih nahajajoči dušivec ne razpuhti in ne zgubi v zrak.

Tudi dober kompost je za sadna drevesa prav priporočljiv. Gnojenje s kompostom pa se tudi najbolje izvrši v jeseni, če se v krogu debela tam, kjer se nahajajo sesalne korenine, izkoplje 50 do 60 cm globok jarek in se s kompostom napolni. Mesto s suhim, se lahko tudi s tekočim gnojem gnoji in se lahko ta priredi iz gnojnice, razredčene s trikratno količino vode, iz krvi pri klavnicah, zmešano s 6kratno količino vode, iz kurjaka in golobjaka, zmešanega s 30 kratno količino vode. Mokro gnojenje ima nasproti suhemu to prednost, da korenine gnojilne tvarine v tekočem gnoju hitreje in ložje posrkajo, kakor v suhem. Za odraslo drevje je treba 200—300 l tekočega gnoja.

Tudi umetna gnojna sredstva se uporabljajo v sadjarstvu in sicer z dobrim uspehom; glede njihovih sestavnih tvarin vplivajo ali na pogojanje lesa ali pa na rodovitost drevesa. Na pogojanje cvetja in sadja pa vpliva fosforova kislina in sicer razni superfosfati, Tomaževa kalijeva žlindra, žlindra in apno.

Če tedaj drevo poganja zelo veje, a ne razvije cvetja, je to znamenje, da ima v zemlji preveč dušivca in mu primanjkuje mineralnih tvarin. Zato se bode v tem slučaju s fosforovo kislino gnojilo in sicer s Tomaževo žlindro, da se bo potem če že ne v prvem, pa vsaj v drugem letu cvetje in sadje doseglo. Če pa imaš drevo, ki ti preveč cveti in sadje rodi, a malo ali celo nobenega lesu ne poganja, tedaj se mu bo moralo z dušičnim gnojilom, čilskim salpetrom gnojiti. — Po raznih poskusih so se naslednje sestave gnojil obnesle: Za drevesa z normalnim razvitkom lesu in sadja: 4—5% dušika, 6—7% fosforove kisline, 14—15% kalija in 19—20% apna. Za slaba drevesa se da 7—8% dušivca, 5—6% fosforove kisline, 3—4% kalija, 25 do 26% apna. Za drevesa z močnim lesom, a slabo rodovitnostjo se pa da 7—8% fosfora, 20—24% apna, 24—25% kalija. Te tvarine se dajo najboljšo kmalu že meseca septembra in oktobra. Posebno po letošnji bogati in obilni letini je drevje tem večjeja in skrbnejšega gnojenja prepotrebno, da za prihodnje leto preveč ne oslabi ali celo popolnoma ne opeša in se ne posuši.

Loterijske številke.

Gradec, 14. novemb. 1908: 57, 73, 32, 22, 37.
Dunaj, " " " 41, 79, 56, 90, 10.

Učenca

za čevljarstvo obrt sprejme takoj **A. Trošt**, čevljarški mojster v Mariboru, Domgasse št. 2. 656 1

V Št. Janžu na Vinski gori je razpisana

služba šol. vodje.

Tretji plačilni razred, dvo-razredna šola, prsto stanovanje. Prošnje je poslati do 30. novembra t. l. na krajni šol. svet v Št. Janž na Vinski gori. 644 2-2

Učenec

od poštenih staršev se sprejme pri **Franc Iglitschu** v Ptuj, trgovina manufakturnega in špecerijskega blaga. 632 3-3

Kupim
hmelj
po dnevni ceni
Emerik Kuvec,
Žalec. 633 3-3

PRODAM

po jako ugodni ceni lepo srednje veliko posestvo v Rabensteinu pri Spod. Dravogradu na Koroškem. Posestvo leži na ravnem polju blizu državne ceste, četrt ure od železniške postaje Lavamünd. — Obstoja iz 2 gospodarskih poslopij, 3 koč, lepo polje, travniki, lep pašnik in dosti drv za dom, redi lahko 20 repov govedine. **Franc Arnold p. d. Rus**, posestnik Sv. Markeš, p. Sinčaves (Kühnsdorf) Koroško. 629 3-2

Trgovski pomočnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika vojaščine prost in dober prodajalec manufakture, se sprejme v trgovini mešanega blaga

Slavinec & Šeleker
Šmartno pri Litiji. 642 3-2

Naročajte plačilne listke
dr. sv. Cirila in Metoda.

Vinske drože

kupuje žganjarna

Robert Diehl, Celje
Graška ulica 43. 639 3-2

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja.

Varstv. znamka. Varstv. znamka. Varstv. znamka.
sl. Kuv. X 4457, 2:7. H. W. W

Henrik Franck & sinovi
Zagreb.

RUDOLF HAVELKA

modna trgovina v Ptuj

priporoča p. n. občinstvu za jesen in zimo najnovejše blago za dame in gospode v raznih kvalitetah, kakor tudi raznovrstno platno za životno in posteljsko perilo. Nadalje nudi preproge, garniture, volnene in čipkaste zastore čevlje najboljšega izdelka za dame in gospode, dežnike, zavratnice, ovratalke, pletene in likane srajce, ter vsakovrstno drugo v manufakturno stroko spadajoče blago po primernih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

536 41—24

Blasnikova in družinska pratika

se dobiva na drobno in debelo v Zvezni trgovini v Celju.

54 75

Za jesensko in zimsko sezono priporočam svojo najobširnejše založeno trgovino novomodnega sukna in volnenega blaga za obleke, kostime, bluže itd. po najnižjih cenah

Karol Vanič ❖ **Celje** ❖ **Narodni dom**